

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 1 – OGÓLNA SIATKA ANALITYCZNA

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Niniejsza siatka analityczna dostarcza wskazówek w celu ustalenia, czy publiczne finansowanie infrastruktury stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, a jeżeli tak, to czy podlega ono obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE.

Niniejsza siatka analityczna została uzupełniona szczegółowymi siatkami analitycznymi z dodatkowymi informacjami dotyczącymi infrastruktury związanej z niektórymi sektorami (porty lotnicze, dostęp szerokopasmowy, kultura, porty, badania, rozwój i innowacje oraz woda).

Uwagi ogólne

Przyszłe wykorzystanie infrastruktury (dla działalności gospodarczej lub też działalności innej niż gospodarcza) określa, czy finansowanie wchodzi w zakres przepisów pomocy państwa.

W zależności od charakteru projektu, potencjalnymi beneficjentami² mogłyby być wszystkie przedsiębiorstwa, które posiadają, użytkują lub zarządzają całością lub częścią infrastruktury wspieranej poprzez finansowanie z funduszy.

Status prawny beneficjenta pomocy (osobowość prawna lub jej brak, podlegający prawu prywatnemu lub publicznemu; część administracji; przedsiębiorstwo skarbu państwa lub jednostka nienastawiona na zysk) nie jest istotny z punktu widzenia oceny pomocy państwa. Nawet jeżeli stanowi on część administracji lub jest instytucją prawa publicznego o charakterze niezarobkowym lub ponoszącą straty, mogą pojawić się kwestie dotyczące pomocy państwa.

Państwo członkowskie musi dokonać oceny nie tylko „dużych projektów” określonych w ramach przepisów dotyczących funduszy strukturalnych³, lecz wszystkich projektów.

Istnienie pomocy państwa

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² W art. 2 ust. 4 rozporządzenia WE 1083/2006 określono, że termin beneficjent przyjmuje różne znaczenia w ramach funduszy strukturalnych (*Beneficjent: podmiot gospodarczy, podmiot lub przedsiębiorstwo, publiczne lub prywatne, odpowiedzialne za inicjowanie lub inicjujące i realizujące operacje*) oraz w zakresie przepisów dotyczących pomocy państwa (*Beneficjent: przedsiębiorstwa publiczne lub prywatne, realizujące indywidualny projekt i otrzymujące pomoc publiczną*).

³ Zob. art. 39 rozporządzenia (WE) 1083/2006: „szeregu robót, działań lub usług, której celem samym w sobie jest ukończenie niepodzielonego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, która posiada jasno określone cele i której całkowity koszt przekracza kwotę 50 mln EUR”.

1. Czy którykolwiek z potencjalnych beneficjentów prowadzi **działalność gospodarczą**? Jeśli nie, pomoc państwa nie występuje. Przez działalność gospodarczą rozumie się oferowanie towarów i usług na danym rynku.

Komisja uznała w decyzjach w obszarze kultury, że usługi w zakresie kultury stanowią działalność gospodarczą w przypadku, gdy istnieją podmioty prywatne oferujące te same lub zamienne towary i usługi. Jeśli dla danego rodzaju działalności istnieje rynek, nawet ograniczony, działalność ta zorganizowana jest na zasadach rynkowych i uznaje się ją za działalność gospodarczą⁴. Również pomimo decyzji organu w sprawie zamknięcia danego rynku dla konkurencji, działalność gospodarcza może istnieć, jeśli inne podmioty gospodarcze byłyby gotowe i zdolne do świadczenia usług na tym rynku.

W szczególności należy zauważyć, że decyzja władz przypisująca świadczenie pewnych usług jednej spółce i uniemożliwiająca osobom trzecim ich świadczenie (np. ze względu na intencję świadczenia usługi wewnętrznej) nie wyklucza istnienia działalności gospodarczej.

Jeżeli beneficjent pomocy prowadzi działalność o charakterze innym niż gospodarczy równocześnie z działalnością gospodarczą, ryzyko subsydiowania krzyżowego powinno być wykluczone poprzez prowadzenie odrębnych rachunków („rozdział funkcjonalny”) zgodnie z zasadami dyrektywy w sprawie przejrzystości⁵.

2. Czy **inwestor postępujący zgodnie z regułami rynkowymi** udostępniłby fundusze dla projektu na tych samych warunkach? Jeśli tak, pomoc państwa nie występuje.

Można to wykazać poprzez znaczący udział w projekcie prywatnych współinwestorów na warunkach (takich jak ogólne ryzyko i zwrot), które są równoważne z warunkami inwestora publicznego (na zasadzie równorzędności). Solidny plan operacyjny *ex ante* wykazujący zwrot z inwestycji byłby również dobrą wskazówką. Należy jednak zauważyć, że towarzysząca lub wcześniejsza pomoc państwa służąca temu samemu celowi unieważnia stwierdzenie, że podobny środek mógłby także zostać podjęty przez prywatnego inwestora.

3. Wsparcie, aby zostać objęte zakresem art. 107 TFUE, musi zakłócać, lub zagrażać zakłóceniem, wymiany handlowej między państwami członkowskimi. **Wpływ na wymianę handlową** ma zwykle miejsce wówczas, gdy pomoc państwa wzmacnia pozycję jednego przedsiębiorstwa w stosunku do innych przedsiębiorstw konkurujących w ramach handlu wewnątrz UE. Nie istnieje próg lub granica procentowa, poniżej której wymianę handlową między państwami członkowskim można uznać za niezakłóconą. Stosunkowo niewielka kwota pomocy lub stosunkowo mały rozmiar przedsiębiorstwa-beneficjenta nie oznacza *a priori*, że nie miał miejsca wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Z drugiej strony, Komisja w kilku przypadkach stwierdziła, w kontekście stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa, że

⁴ N 464/09 – Węgry - pomoc państwa dla organizacji związanych ze sztukami widowiskowymi, pkt 14 i N 293/2008 „Pomoc w dziedzinie kultury dla wielofunkcyjnych społecznych ośrodków kultury, muzeów, bibliotek publicznych i ośrodków uzupełniającego kształcenia wyższego”, pkt 18.

⁵ Dyrektywa Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw, Dz.U. L 318 z 17.11.2006, s. 17-25.

działania miały czysto lokalny charakter i nie miały wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁶.

4. **Pomoc de minimis:** Wsparcie udzielane w ramach rozporządzenia dotyczącego pomocy *de minimis* nie jest uznawane za pomoc państwa, jeżeli nie przekracza ono 200 000 EUR przyznawanych przez okres trzech lat dla jednego przedsiębiorstwa⁷.

5. **Zakłócenie konkurencji**

Po wykazaniu faktu istnienia działalności gospodarczej i udzielenia korzyści⁸ należy ocenić, czy środek może zakłócić konkurencję. Jeżeli przedsiębiorstwo korzysta z monopolu prawnego i jest ograniczone przez system regulacyjny odnoszący się do tej działalności, a ponadto rynek nie jest zliberalizowany, tj. nie jest otwarty dla konkurencji ze względu na przepisy unijne i krajowe lub *de facto* na skutek rozwoju sytuacji rynkowej, nie istnieje ryzyko zakłócenia konkurencji⁹. Z kolei jeżeli beneficjent świadczy usługi na jakimkolwiek rynku¹⁰, finansowanie ze środków publicznych (współfinansowanie UE i krajowe) inwestycji tego beneficjenta może wymagać analizy na mocy art. 107 ust. 1 TFUE.

Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

6. Jeżeli projekt lub jego realizacja stanowi 1) część usługi powierzonej jako **usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG)** i 2) parametry rekompensaty zostały wyraźnie zdefiniowane z wyprzedzeniem; 3) rekompensata ograniczona jest do kosztów netto świadczenia usługi publicznej oraz rozsądnego zysku; oraz 4) UOIG została udzielona w drodze procedury zamówień publicznych gwarantującej świadczenie usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności lub rekompensata nie przekracza wynagrodzenia, które wymagane byłoby przez przeciętne przedsiębiorstwo prawidłowo zarządzane, to pomoc państwa nie występuje w zakresie danego projektu¹¹. Należy zauważyć, że przepisy w zakresie UOIG przewidują także opcję pomocy zgodnej z przepisami¹² lub pomocy *de minimis*¹³.

Zwolnienie z obowiązku uprzedniego zgłoszenia, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

⁶ Np. baseny przeznaczone do użytku głównie przez społeczności lokalne, lokalne szpitale obsługujące wyłącznie populację lokalną; lokalne muzea potencjalnie mało atrakcyjne dla zwiedzających z innych państw, lokalne wydarzenia kulturalne, których potencjalna publiczność jest ograniczona do zasięgu lokalnego. Praktyczne przykłady ujęto w siatce analitycznej dotyczącej infrastruktury w zakresie kultury.

⁷ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 379 z 28.12.2006). Szczegółowe przepisy obejmujące różne pułapy stosowane są w dziedzinie rolnictwa lub rybołówstwa lub w przypadku usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym.

⁸ Zob. pkt 1 powyżej.

⁹ Zob. decyzja Komisji N 356/2002 Network Rail.

¹⁰ Tj. w przypadku gdy podaż, nawet wyłącznie od jednego dostawcy pokrywa popyt.

¹¹ Zob. orzeczenie Trybunału z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark Trans GmbH, sprawa C 280/2000

¹² Nie podlegającej notyfikacji (zob. pkt 7b poniżej) lub podlegającej obowiązkowi zgłoszenia według zasad ramowych UOIG Komisji.

¹³ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25.4.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Dz.U. L 114/8 z 26.4.2012.

7. W przypadkach gdy finansowanie publiczne infrastruktury wydaje się być objęte przepisami dotyczącymi pomocy państwa należy ustalić, czy projekt podlega obowiązkowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. Powyższe stwierdzenie nie dotyczy przypadków, w których spełniony został jeden z poniższych warunków:
- a. środek jest zwolniony z obowiązku zgłoszenia, ponieważ spełnia warunki ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (**GBER**), które definiuje zarówno aspekty proceduralne (np. przedłożenie arkusza informacji zbiorczej lub zestawienia dotyczącego przejrzystości), jak i zasady zgodności z przepisami¹⁴;
 - b. projekt lub jego realizacja stanowią część usługi powierzonej jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym na mocy decyzji Komisji **w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym** 2012/21/UE¹⁵, która przede wszystkim wymaga wyraźnego aktu powierzenia i gwarancji, że kwota rekompensaty nie wykracza poza koszty netto wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, przy uwzględnieniu rozsądnego zysku;
 - c. środek zwolniony jest z obowiązku zgłoszenia na podstawie rozporządzenia 1370/2007¹⁶, które ustanawia zasady mające zastosowanie do rekompensat z tytułu obowiązku świadczenia usług publicznych w sektorze lądowego pasażerskiego transportu publicznego;
 - d. pomoc może zostać przyznana w ramach **istniejącego programu pomocy państwa** i na warunkach ustanowionych w poszczególnych, istniejących programach pomocy. Wykaz decyzji Komisji w sprawie pomocy państwa dostępny jest na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3

Należy przypomnieć, że dla większości projektów infrastrukturalnych zastosowanie znajduje dyrektywa w sprawie oceny skutków wywieranych na środowisko¹⁷, niezależnie od finansowania podlegającego zasadom dotyczącym pomocy państwa.

Konieczność zgłoszenia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa

¹⁴ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), Dz.U. L 214 z 9.8.2008. Przegląd problematyki zamieszczono w Vademecum prawa wspólnotowego w dziedzinie pomocy państwa:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_pl.pdf

¹⁵ Obowiązują szczególne warunki, np. powierzenie i okres powierzenia oraz rekompensata nie przekraczająca rocznej kwoty w wysokości 15 mln EUR lub określonej liczby pasażerów w transporcie lotniczym i morskim. Wstępna pomoc na inwestycje w zakresie niezbędnej infrastruktury może być wyrażona za pomocą średnich obliczanych jako (roczne) rekompensaty za okres obowiązywania aktu powierzenia usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym: zazwyczaj 10 lat, chyba że dłuższy okres uzasadniony jest poprzez amortyzację inwestycji.

¹⁶ Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s.1.

¹⁷ Dyrektywa 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

8. Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków przedstawionych w pkt 7 powyżej, wymagane jest zatwierdzenie pomocy państwa, po zgłoszeniu do Komisji. W swojej ocenie zgodności pomocy, Komisja sprawdza, czy pomoc służy realizacji celu leżącego we wspólnym interesie, czy pomoc jest konieczna oraz czy nie wpływa na wymianę handlową w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Ocena jest przeprowadzana zgodnie z odpowiednimi, szczególnymi zasadami dotyczącymi zgodności pomocy państwa (jeżeli istnieją¹⁸), lub w przypadku braku konkretnych zasad zgodności, bezpośrednio na podstawie art. 93, 106 lub 107 TFUE.

¹⁸ Zestawienie obowiązujących zasad pomocy państwa dostępne jest na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 2 - BUDOWA INFRASTRUKTURY PORTÓW LOTNICZYCH

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Zasady ogólne:

1. W odniesieniu do infrastruktury portów lotniczych Komisja rozróżnia trzy rodzaje wsparcia publicznego:
 - wsparcie przeznaczone na budowę infrastruktury portów lotniczych (pomoc inwestycyjna)
 - wsparcie dla operatora infrastruktury portu lotniczego
 - wsparcie dla użytkownika infrastruktury

Niniejsza siatka analityczna dotyczy jedynie pomocy inwestycyjnej, jako że uzupełnia ona ogólną siatkę analityczną, która przedstawia szersze wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz infrastruktury.

Istnienie pomocy państwa wykluczone jest w szczególności w następujących przypadkach:

Działania w zakresie kompetencji władz publicznych

2. Rozróżnienia między kompetencjami władz publicznych i działalnością gospodarczą należy dokonywać każdorazowo dla poszczególnych przypadków.
Niektóre inwestycje w infrastrukturę portu lotniczego, które są zarezerwowane wyłącznie dla funkcji leżących w kompetencji władz publicznych (na przykład infrastruktura kontroli ruchu lotniczego dla kontroli przelotu, infrastruktura dla urzędów celnych i policji, infrastruktura dotycząca bezpieczeństwa tj. infrastruktura niezbędna w przypadkach zagrożeń publicznych, ataków terrorystycznych itp.) mogą dotyczyć działalności innej niż gospodarcza². Jeżeli jednak projekt obejmuje również jakiegokolwiek elementy infrastruktury, które mogą być wykorzystywane dla celów działalności gospodarczej, może wiązać się to z pomocą państwa.

Inwestycje zgodne z zasadą inwestora prywatnego (TPI)

3. Czy inwestor postępujący zgodnie z regułami rynkowymi udostępniłby środki na realizację projektu oczekując zwrotu na zainwestowanym kapitale na tych samych warunkach, jakie przewiduje organ publiczny? Jeśli tak, to pomoc państwa prawdopodobnie nie występuje. Finansowanie infrastruktury portów lotniczych zwykle wymaga znacznych nakładów

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² Zob. pkt 98 orzeczenia w sprawie Leipzig-Halle - sprawy połączone T-455/08 Flughafen Lipsk/Halle GmbH oraz Mitteldeutsche Flughafen AG przeciwko Komisji i T-443/08 Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt przeciwko Komisji. Należy zauważyć, że „działalność w ramach zadań publicznych” nie jest statycznym pojęciem, co oznacza, że działalność ta może stać się działalnością gospodarczą, na przykład w momencie prywatyzacji. Ponadto istnienie pomocy należy analizować na poziomie właścicieli, operatorów i użytkowników.

inwestycyjnych, które w niektórych przypadkach zwracają się dopiero po bardzo długim czasie i dlatego nie są one zwykle realizowane ze względów wyłącznie ekonomicznych. W związku z tym trudno jest stwierdzić, czy państwo uczestniczyłoby w tego rodzaju finansowaniu w taki sposób jak prywatny inwestor. W związku z tym, nawet jeśli dane państwo członkowskie twierdzi, że spełnione są kryteria testu prywatnego inwestora, będziemy nadal zachęcać je do (wstępnego) zgłoszenia środka do Komisji zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE.

Projekt powierzony jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG)

4. Jeżeli projekt lub jego realizacja stanowi 1) część usługi powierzonej jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym, 2) parametry rekompensaty zostały wyraźnie zdefiniowane z wyprzedzeniem, 3) wynagrodzenie ograniczone jest do kosztów świadczenia usługi publicznej oraz rozsądnego zysku i 4) usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym została udzielona w drodze procedury zamówień publicznych, gwarantującej świadczenie usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności lub rekompensata nie przekracza wynagrodzenia, które wymagane byłoby przez przeciętne przedsiębiorstwo prawidłowo zarządzane to pomoc państwa nie występuje w zakresie danego projektu³. Należy zauważyć, że przepisy w zakresie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przewidują także możliwość wystąpienia pomocy zgodnej z przepisami lub pomocy de minimis. W odniesieniu do portów lotniczych wytyczne wspólnotowe dotyczące finansowania portów lotniczych⁴ dostarczają wskazówek określających jakie działania można uznać za usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym⁵. W istocie, ogólne zarządzanie portem lotniczym może zostać uznane za UOIG tylko w wyjątkowych przypadkach, takich jak porty lotnicze położone w regionach odizolowanych. W każdym razie prowadzenie działalności komercyjnej, niezwiązanej bezpośrednio z podstawową działalnością portu lotniczego, nie może zostać włączone w zakres usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym⁶.

Zwolnienie z obowiązku zgłoszenia, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

5. W przypadkach gdy finansowanie publiczne infrastruktury wydaje się stanowić pomoc państwa należy ustalić, czy projekt podlega obowiązkowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. Zgłoszenie pomocy państwa nie jest konieczne, o ile:
 - a. środek jest zwolniony z obowiązku zgłoszenia, ponieważ spełnia warunki ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (**GBER**), które definiuje zarówno aspekty proceduralne (np. przedłożenie arkusza informacji zbiorczej lub zestawienia dotyczącego przejrzystości), jak i zasady zgodności z przepisami⁷; wsparcie dla infrastruktury portów lotniczych

³ Zob. orzeczenie Trybunału z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark Trans GmbH, sprawa C280/2000

⁴ Wytyczne wspólnotowe dotyczące finansowania portów lotniczych i pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych, Dz.U. C 312 z 9.12.2005, s. 1-14.

⁵ Zob. pkt 34 i 53 wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych.

⁶ Zob. pkt 53 (iv) wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych.

⁷ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), Dz.U. L 214 z 9.8.2008. Przegląd problematyki zamieszczono w Vademecum prawa wspólnotowego w dziedzinie pomocy państwa:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_pl.pdf

mogłyby być zgodne ze wspólnym rynkiem i zwolnione z obowiązku zgłoszenia na przykład jako pomoc regionalna lub ewentualnie jako pomoc dla MŚP⁸.

- b. projekt lub jego działania stanowią część usługi powierzonej jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym na mocy decyzji Komisji w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym 2012/21/UE (obowiązują warunki z wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych z 2005 r.⁹). Należy zauważyć, że decyzja w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym ma zastosowanie jedynie do portów lotniczych obsługujących mniej niż 200 000 pasażerów rocznie. Ponadto decyzja w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym wymaga wyraźnego aktu powierzenia i gwarancji, że kwota rekompensaty nie wykracza poza koszty netto wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, przy uwzględnieniu rozsądnego zysku.
- c. Jeżeli pomoc może zostać przyznana w ramach **istniejącego programu pomocy państwa**.

Konieczność powiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa

- 6. Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków przywołanych powyżej, wymagane jest uzyskanie zatwierdzenia pomocy państwa, po zgłoszeniu do Komisji. Zwykle pomoc państwa na rzecz infrastruktury portów lotniczych może zostać uznana za zgodną z przepisami na podstawie:

- a. **Warunków zawartych w wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych z 2005 r.**

Na mocy wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych z 2005 r. pomoc na inwestycje może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, pod warunkiem, że spełnione zostały warunki wytycznych¹⁰: istnienie jasno sprecyzowanego celu związanego z ogólnym interesem, konieczność i proporcjonalność infrastruktury do wyznaczonego celu, zadowalające średniookresowe perspektywy użytkowania, dostęp do infrastruktury w sposób równy i niedyskryminujący i ograniczony wpływ na wymianę handlową w stosunku do interesów UE. Ponadto sama pomoc powinna być konieczna i proporcjonalna, a także mieć efekt zachęty.

- b. **Ram dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym dla portów lotniczych w powiązaniu ze świadczeniem usług w ogólnym interesie gospodarczym**

Jeśli wymogi zwolnienia z obowiązku zgłoszenia na mocy decyzji w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym są niespełnione, ramy dotyczące usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym dostarczają wskazówek odnośnie uznania rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych za zgodną z przepisami pomocy państwa (obowiązują warunki wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych z 2005 r., patrz powyżej pkt 4).

- c. **Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej**

⁸ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁹ Zob. pkt 53 (iv) wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych.

¹⁰ Zob. pkt 61 wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych.

Na mocy obowiązujących wytycznych w sprawie pomocy regionalnej¹¹ jedynie ruchomości (np. środki transportu) są wyłączone z kosztów kwalifikowalnych w ramach pomocy inwestycyjnej. Niemniej jednak infrastruktura transportowa może być wspierana w ramach pomocy inwestycyjnej. Oznacza to, że zasadniczo państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc na inwestycje na rzecz infrastruktury portów lotniczych na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej¹².

¹¹ Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007—2013, Dz.U. C 54, z 4.3.2006.

¹² Państwa członkowskie mają również możliwość stosowania ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (GBER) do wsparcia infrastruktury portów lotniczych bez konieczności powiadamiania, jednak z zastrzeżeniem innych wymogów proceduralnych: złożenie formularza informacji zbiorczych lub przejrzystości, jeśli wydatki kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR, ale nie przekraczają progu powodującego obowiązek powiadomienia (zob. również punkt 7 ogólnej siatki analitycznej).

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 3 - BUDOWA INFRASTRUKTURY SZEROKOPASMOWEJ

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Zasady ogólne:

1. Finansowanie ze środków publicznych może zostać przyznane dla całości projektu rozwoju infrastruktury lub tylko jej części (na przykład skonstruowania sieci dosyłowych lub podstawowych elementów fizycznych infrastruktury, takich jak przewody). Budowa wszystkich elementów takiej infrastruktury w celu jej przyszłej eksploatacji ekonomicznej przez państwo lub innych operatorów, z którymi jest ona ściśle powiązana, będzie stanowić działalność gospodarczą. Pomoc powinna zawsze zostać przyznana w drodze konkurencyjnej procedury przetargowej².

Niniejsza siatka analityczna obejmuje tylko budowę infrastruktury szerokopasmowej oraz uzupełnia ogólną siatkę analityczną, która przedstawia szersze wytyczne w sprawie infrastruktury³.

Istnienie pomocy państwa wykluczone jest w następujących przypadkach:

Budowa sieci szerokopasmowej dla użytku innego niż gospodarczy

2. Jeżeli sieć szerokopasmowa wdrażana jest wyłącznie w celu zapewnienia usług połączeniowych dla organów publicznych nieprowadzących działalności gospodarczej⁴, wówczas pomoc państwa nie występuje w ramach projektu. Z drugiej strony, jeśli taka sieć (na przykład jej dodatkowe moce) udostępniana jest do użytku inwestorom komercyjnym sieci szerokopasmowych lub innym podmiotom, mogą wystąpić elementy pomocy państwa w ramach danego projektu.

Inwestycje zgodne z zasadą testu inwestora prywatnego (TPI)

3. Jeżeli inwestor prywatny również dostarczyłby koniecznych środków finansowych na rzecz projektu na tych samych warunkach i zasadach, pomoc państwa nie ma miejsca⁵. Należy to wykazać poprzez istnienie znacznej współinwestycji podmiotów gospodarczych z władzami publicznymi lub solidny plan operacyjny (zatwierdzony przez ekspertów zewnętrznych),

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² Zob. pkt 14 wytycznych wspólnotowych w sprawie stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do szybkiego wdrażania sieci szerokopasmowych, Dz.U. C 235 z 30.9.2009, s.7. (Wytyczne dotyczące sieci szerokopasmowych).

³ W zależności od stanu faktycznego w danym przypadku pomoc państwa udzielana na budowę sieci szerokopasmowej może stanowić korzyść nie tylko dla właściciela/operatora sieci, ale także innych usługodawców dostępu szerokopasmowego i ewentualnie – jeśli sieć przeznaczona jest dla niewielkiej kategorii użytkowników (np. przedsiębiorstwa w konkretnym centrum biznesowym) – także dla użytkowników usług szerokopasmowych.

⁴ Zob. np. decyzja Komisji w sprawie N 46/2007 "Welsh Public Sector Network Scheme".

⁵ Zob. punkt 2 ogólnej siatki analitycznej.

wykazujący, że inwestycje dostarczą odpowiednią stopę zwrotu dla inwestorów – zgodną z przewidywaną stopą zwrotu dla prywatnych podmiotów gospodarczych przy podobnych projektach.

Usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG)

4. Budowa sieci lub eksploatacja sieci mogłyby stanowić część usług powierzonych jako UOIG. Wdrażanie dostępu szerokopasmowego jako UOIG powinno być zasadniczo oparte na tworzeniu infrastruktury pasywnej⁶, neutralnej⁷ i powszechnej⁸, która zapewnia usługi powszechne dla regionu i jakiegokolwiek rekompensata powinna ograniczać się do powiązanych usług dostępu hurtowego, nie obejmując jednak detalicznych usług łączności. W przypadku gdy nie ma nadwyżki rekompensaty (w oparciu o przejrzyste parametry ustalone ex ante) oraz UOIG została przydzielona w drodze procedury zamówień publicznych, pozwalającej na zagwarantowanie usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności lub rekompensata nie przekracza wynagrodzenia, które wymagane byłoby przez przeciętne przedsiębiorstwo prawidłowo zarządzane, to pomoc państwa nie występuje w zakresie danego projektu.

Brak obowiązku zawiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

5. Ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych

Zob. punkt 7 ogólnej siatki analitycznej.

6. Usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG)

Pomoc państwa na rzecz rekompensat z tytułu obowiązku świadczenia usług publicznych jest zwolniona z obowiązku zgłoszenia, jeżeli spełnia wszystkie warunki ustanowione w decyzji Komisji 2012/21/UE. Należy również zauważyć, że powyższe rozważania dotyczące jakości definicji obowiązku świadczenia usługi publicznej w zakresie wdrażania dostępu szerokopasmowego (zob. powyżej w pkt 4 dotyczącym wyłącznie pasywnego, neutralnego, hurtowego dostępu do infrastruktury zapewniającej powszechny zasięg) wdrażane są zgodnie z obowiązującymi przepisami⁹.

7. Jeżeli pomoc może zostać przyznana w ramach istniejącego programu pomocy państwa

Wykaz wszystkich decyzji Komisji wydanych na podstawie przepisów dotyczących pomocy państwa w zakresie łączności szerokopasmowej jest dostępny na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

⁶ Infrastruktura pasywna to zasadniczo infrastruktura fizyczna sieci: taka jak przewody, światłowody ciemne, szafy krosownicze.

⁷ Sieć powinna być neutralna pod względem technologicznym i dzięki temu umożliwiać podmiotom ubiegającym się o dostęp korzystanie z wszelkich dostępnych technologii w celu świadczenia usług na rzecz użytkowników końcowych.

⁸ Otwarty, równoprawny dostęp hurtowy powinien zostać zapewniony innym operatorom.

⁹ Zob. także komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 4-14, pkt 48.

Konieczność zgłoszenia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa

8. Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków, przywołanych w niniejszej siatce analitycznej lub w pkt 7 ogólnej siatki analitycznej, wymagane jest zatwierdzenie pomocy państwa, po zgłoszeniu do Komisji.
9. Zwykle pomoc państwa na rzecz infrastruktury szerokopasmowej może zostać uznana za zgodną z przepisami na podstawie **wytycznych dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do sieci szerokopasmowych**. Zasadniczo wytyczne dotyczące sieci szerokopasmowych definiują obszary docelowe na podstawie obecnego poziomu pokrycia infrastrukturą szerokopasmową. W przypadku braku porównywalnej infrastruktury szerokopasmowej („obszary białe”) pomoc jest dozwolona, jeżeli spełnione są odpowiednie warunki zgodności. Natomiast w obszarach, w których istnieje już kilka sieci szerokopasmowych lub planuje się ich budowę przez podmioty gospodarcze w ciągu najbliższych trzech lat („obszary czarne”), Komisja negatywnie ocenia środki pomocy. Najczęściej występujące warunki zgodności opisane są szczegółowo w pkt 51 i 79 wytycznych dotyczących sieci szerokopasmowych.
10. Projekty pomocy państwa dotyczące sieci szerokopasmowych mogą być również realizowane na obszarach objętych pomocą na mocy **wytycznych w sprawie pomocy regionalnej**¹⁰. W takim przypadku pomoc na rozwój sieci szerokopasmowych może zostać zakwalifikowana jako pomoc na inwestycję początkową w rozumieniu wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.
11. **Usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym (UOIG):** Europejskie ramy dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych¹¹ mają zastosowanie do rekompensaty z tytułu UOIG niezwolnionej z obowiązku powiadomienia (zob. pkt 6 powyżej). W tym wypadku obowiązują powyżej przedstawione rozważania dotyczące jakości definicji obowiązku świadczenia usługi publicznej w zakresie wdrażania dostępu szerokopasmowego (zob. powyżej w pkt 4 dotyczącym wyłącznie pasywnego, neutralnego, hurtowego dostępu do infrastruktury, zapewniającej powszechny zasięg).

¹⁰ Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007—2013, Dz.U. C 54 z 4.3.2006.

¹¹ Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 15-22.

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 4 - BUDOWA INFRASTRUKTURY W ZAKRESIE KULTURY

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Zasady ogólne:

1. Niniejsza siatka analityczna dotyczy pomocy na budowę infrastruktury w zakresie kultury, takiej jak areny wielofunkcyjne², muzea, studia filmowe i kina³, jak również na renowację zabytków historycznych.

Niniejsza siatka analityczna obejmuje tylko budowę infrastruktury w zakresie kultury oraz uzupełnia ogólną siatkę analityczną, która przedstawia szersze wytyczne dotyczące infrastruktury.

Istnienie pomocy państwa wykluczone jest w następujących przypadkach:

2. **Inwestycje zgodne z zasadą testu inwestora prywatnego (TPI).**

Jeżeli inwestor prywatny również dostarczyłby koniecznych środków finansowych na rzecz projektu na tych samych warunkach i zasadach, pomoc państwa nie ma miejsca w ramach projektu. Należy to wykazać poprzez istnienie znaczącej współinwestycji podmiotów gospodarczych z władzami publicznymi lub solidny plan operacyjny wykazujący, że inwestycje dostarczą odpowiednią stopę zwrotu dla inwestorów – zgodną z przewidywaną stopą zwrotu dla prywatnych podmiotów gospodarczych przy podobnych projektach.

3. **Lokalne obiekty infrastrukturalne:**

- a. Istnienie pomocy państwa można wykluczyć w przypadku *mniejszych aren*, nieużytkowanych przez profesjonalny klub sportowy i których obszar napływu klientów nie sięga poza granice danego państwa członkowskiego⁴. Ocena zależy również od rzeczywistego lub potencjalnego wykorzystania areny: na przykład rynek organizacji imprez międzynarodowych jest otwarty na konkurencję między zarządcami obiektów widowiskowo-sportowych i organizatorami imprez, którzy na ogół prowadzą działalność podlegającą wymianie handlowej pomiędzy państwami członkowskimi. W związku z tym w wielu przypadkach założyć można, że istnieje wpływ na wymianę handlową. Nawet jeśli większość działań, które mają być prowadzone w ramach danej areny widowiskowej, będzie miała charakter lokalny, będą się w niej mogły

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² Zob. sprawa C4/08: Ahoy, SA.33728: Kopenhaga i SA.33618: Uppsala

³ Zob. sprawa NN70/06: fiński program pomocy dla kinematografii.

⁴ Typowymi przykładami tej kategorii mogłyby być małe obiekty sportowe wykorzystywane jedynie przez amatorskie kluby sportowe. Zob. np. sprawa SA.31722 – Węgry – Wsparcie węgierskiego sektora sportu poprzez program korzyści podatkowych oraz sprawa N118/2000 – Francja – Subventions publiques aux clubs sportifs professionnels.

odbywać również duże międzynarodowe wydarzenia, i w związku z tym nie można wykluczyć wpływu na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi⁵.

- b. W przypadku mniejszych muzeów i zabytków historycznych, które są przedmiotem wyłącznie lokalnego popytu i nie przyciągają międzynarodowych turystów, może uznać, że wpływ na wymianę handlową prawdopodobnie nie istnieje⁶. Ograniczona wielkość i budżet projektów dotyczących muzeów może również umożliwić wykluczenie wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ osoby z innych państw członkowskich nie są skłonne do przekraczania granicy przede wszystkim w celu odwiedzenia tych muzeów⁷. W przypadku większych muzeów i zabytków historycznych, które mają międzynarodową renomę, nie można będzie jednak wykluczyć prawdopodobieństwa wpływu na konkurencję i wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Ocena zależy od rzeczywistych lub potencjalnych możliwości przyciągnięcia turystów zagranicznych.
- c. W przypadku mniejszych kin na obszarach wiejskich lub kin z wyspecjalizowanymi programami („kina studyjne”) na obszarach miejskich, można argumentować, że nie mają one wpływu na wymianę handlową i nie zakłócają konkurencji⁸.
- d. W przypadku studiów filmowych, w tym tych utworzonych poprzez odnowienie historycznych budynków, wysoka mobilność produkcji filmowej i telewizyjnej oznacza, że nie można wykluczyć wpływu na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Zwolnienie z obowiązku zgłoszenia, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

Zob. punkt 7 ogólnej siatki analitycznej.

Konieczność zawiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa

Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków przywołanych w pkt 7 ogólnej siatki analitycznej, wymagane jest zatwierdzenie pomocy państwa, po zawiadomieniu Komisji. Ocena infrastruktury w zakresie kultury jest na ogół przeprowadzana bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 3 lit. d) TFUE.

⁵ W przypadku większych aren zasadniczo stwierdzić można, że wpływ na wymianę handlową istnieje. Zob. postanowienie Sądu z 26.1.2012 dotyczące AHOY w Rotterdamie, T-90/09, w którym uznano, że rynek eksploatacji aren widowiskowych nie musi koniecznie ograniczać się do Niderlandów.

⁶ Zob. sprawa N 377/2007 NL- Wsparcie dla Bataviawerf – rekonstrukcja statku z XVII wieku (decyzja z dnia 28.11.2007 r.)

⁷ Zob. sprawa N 630/2003 IT- Musei di interesse locale – Regione autonoma della Sardegna (decyzja z 18.2.2004 r.)

⁸ Niektóre państwa członkowskie oferują również pomoc dla kin, np. wsparcie dla kin na obszarach wiejskich, ogólnie dla kin studyjnych lub na cyfryzację kin. Jednak przekazywane kwoty są zwykle na tyle niskie, że kina na obszarach wiejskich oraz kina studyjne powinny zmieścić się w poziomach pomocy objętych rozporządzeniem w sprawie pomocy *de minimis*. Pomoc na inwestycje związane z renowacją w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) może również spełniać warunki ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych. Jeśli szczególne okoliczności uzasadniałyby większe wsparcie, należy dokonywać oceny indywidualnej w poszczególnych przypadkach.

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 5 - BUDOWA INFRASTRUKTURY PORTOWEJ

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Zasady ogólne

1. W odniesieniu do infrastruktury portowej Komisja rozróżnia trzy rodzaje wsparcia publicznego:
 - wsparcie przeznaczone na budowę infrastruktury portowej (pomoc inwestycyjna)
 - wsparcie dla operatora infrastruktury portowej;
 - wsparcie dla użytkownika infrastruktury.

Niniejsza siatka analityczna dotyczy jedynie pomocy inwestycyjnej, jako że uzupełnia ogólną siatkę analityczną, która przedstawia szersze wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz infrastruktury.

Budowa infrastruktury, która wykorzystywana jest gospodarczo, podlega przepisom dotyczącym pomocy państwa. Niektóre rodzaje działalności są jednak wyłączone z tej zasady, ponieważ wchodzą one w zakres zadań publicznych i w związku z tym nie stanowią działalności gospodarczej.

Istnienie pomocy państwa wyklucza się w szczególności w następujących przypadkach:

Działalność w ramach kompetencji publicznych²

2. Rozróżnienia między kompetencjami władz publicznych i działalnością gospodarczą należy dokonywać każdorazowo w poszczególnych przypadkach.
Niektóre inwestycje w infrastrukturę portową, które są zarezerwowane wyłącznie dla funkcji leżących w kompetencji władz publicznych (na przykład infrastruktura dla urzędów celnych i policji, infrastruktura dotycząca bezpieczeństwa tj. infrastruktura niezbędna w przypadkach zagrożeń publicznych, ataków terrorystycznych itp.) mogą dotyczyć działalności innej niż gospodarcza³. Jeżeli jednak projekt obejmuje również jakiegokolwiek elementy infrastruktury, które

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² Pomoc państwa C39/2009 (ex N 385/2009) - Finansowanie ze środków publicznych infrastruktury portowej w porcie Ventspils.

³ Zob. ust 98 orzeczenia w sprawie Leipzig/Halle. Należy zauważyć, że „działalność w ramach zadań publicznych” nie jest statycznym pojęciem, co oznacza, że działalność ta może stać się działalnością gospodarczą, na przykład, gdy podlega ona prywatyzacji. Ponadto istnienie pomocy należy analizować na poziomie właścicieli, operatorów i użytkowników. Na przykład morskie drogi dostępu (falochrony, śluzy morskie, kanały żeglowne), mury oporowe i tory szynowe poza portem zostały uznane przez Komisję, pod pewnymi szczególnymi warunkami, za niekomercyjnie użytkowaną infrastrukturę, zob. w tym kontekście sprawy N 520/2003 – BE – Porty flamandzkie (decyzja z dnia 20 października 2004 r.) i N 60/2006 – NL – port w Rotterdamie (decyzja z dnia 24 kwietnia 2007 r.). Niedawno Komisja wskazała, że finansowanie tych infrastruktur może wiązać się z

mogą być wykorzystywane dla celów działalności gospodarczej, może wiązać się to z pomocą państwa.

Inwestycje zgodne z zasadą testu inwestora prywatnego (TPI)

3. Czy inwestor postępujący zgodnie z regułami rynkowymi udostępniłby środki na realizację projektu oczekując zwrotu na zainwestowanym kapitale na tych samych warunkach jakie przewiduje organ publiczny? Jeśli tak, to pomoc państwa prawdopodobnie nie występuje⁴.

Finansowanie infrastruktury portowej wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych, które w niektórych przypadkach zwracają się dopiero po bardzo długim czasie i dlatego nie są one zwykle realizowane ze względów wyłącznie ekonomicznych. W związku z tym trudno jest stwierdzić, czy państwo uczestniczyłoby w tego rodzaju finansowaniu w taki sposób, jak typowy inwestor działający zgodnie z warunkami gospodarki rynkowej. W związku z tym, nawet jeśli dane państwo członkowskie twierdzi, że spełnione są kryteria testu prywatnego inwestora, będziemy nadal zachęcać je do (wstępnego) zgłoszenia środka do Komisji zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE.

Projekt powierzony jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym

4. Jeżeli projekt lub jego działanie stanowi 1) część usługi powierzonej jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym, 2) parametry rekompensaty zostały wyraźnie zdefiniowane z wyprzedzeniem, 3) wynagrodzenie ograniczone jest do kosztów świadczenia usługi publicznej oraz rozsądnego zysku i 4) usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym została udzielona w drodze procedury zamówień publicznych, gwarantującej świadczenie usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności lub rekompensata nie przekracza wynagrodzenia, które wymagane byłoby przez przeciętne przedsiębiorstwo prawidłowo zarządzane, to pomoc państwa nie występuje w zakresie danego projektu⁵. Należy zauważyć, że przepisy w zakresie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przewidują także możliwość wystąpienia pomocy zgodnej z przepisami lub pomocy de minimis.

Zwolnienie z obowiązku zgłoszenia, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

5. W przypadkach gdy finansowanie publiczne infrastruktury portowej wydaje się być objęte przepisami dotyczącymi pomocy państwa, należy ustalić, czy projekt podlega obowiązkowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. Zgłoszenie pomocy państwa nie jest konieczne, o ile:

- a) środek jest zwolniony z obowiązku zgłoszenia, ponieważ spełnia warunki ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (**GBER**), które definiuje zarówno aspekty proceduralne (np. przedłożenie arkusza informacji zbiorczej lub zestawienia dotyczącego

pomocą państwa, ostatecznie pozostawiając jednak to pytanie bez odpowiedzi, zob. pkt 110/2008, DE, Port Jade-Weser, Dz.U. C 137/2009 i C 39/2009 (ex N 385/2009), LV – Port Ventspils, Dz.U. C 62/2010

⁴ Zob. również pkt 2 ogólnej siatki analitycznej.

⁵ Zob. orzeczenie Trybunału z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark Trans GmbH, sprawa C280/2000

przejrzystości), jak i zasady zgodności z przepisami⁶; wsparcie dla infrastruktury portowej mogłoby być zgodne ze wspólnym rynkiem i zwolnione z obowiązku zgłoszenia na przykład jako pomoc regionalna⁷.

- b) projekt lub jego działania stanowią część usługi powierzanej jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym na mocy decyzji Komisji w sprawie **usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym 2012/21/UE**⁸. Decyzja w sprawie UOIG ma zastosowanie jedynie do portów obsługujących mniej niż 300 000 pasażerów rocznie. Wymagany jest również wyraźny akt powierzenia i gwarancja, że kwota rekompensaty nie wykracza poza koszty wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, przy uwzględnieniu rozsądnego zysku.
- c) jeżeli pomoc może zostać przyznana w ramach **istniejącego programu pomocy państwa**.

Konieczność zawiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa

- 6. Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków przywołanych w powyższym punkcie, wymagane jest uzyskanie zatwierdzenia pomocy państwa, po zawiadomieniu Komisji. Obecnie nie istnieją żadne szczegółowe wytyczne w sprawie pomocy państwa dla portów. Dlatego też zazwyczaj pomoc państwa na rzecz infrastruktury portów może zostać uznana za zgodną z przepisami na podstawie:

a. Bezpośredniej oceny na podstawie art. 107 ust. 3 TFUE

Ocena zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem polega głównie na równoważeniu, z jednej strony, jej negatywnego wpływu na wymianę handlową i konkurencję na wspólnym rynku i, z drugiej strony, jej pozytywnego oddziaływania w formie przyczyniania się do realizacji jasno określonych celów leżących we wspólnym interesie, jak wykazano w praktyce decyzyjnej. W szczególności środek ten powinien spełniać następujące warunki: istnienie jasno sprecyzowanego celu związanego z ogólnym interesem, konieczność i proporcjonalność infrastruktury do wyznaczonego celu, zadowalające średniookresowe perspektywy użytkowania, dostęp do infrastruktury w sposób równy i niedyskryminujący oraz ograniczony wpływ na wymianę handlową w stosunku do interesów Unii. Ponadto sama pomoc powinna być konieczna i proporcjonalna, a także mieć efekt zachęty.

b. Dla portów powiązanych ze świadczeniem UOIG: decyzja i ramy dotyczące usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

Jeśli niespełnione są wymogi zwolnienia z obowiązku zgłoszenia na mocy decyzji w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, ramy dotyczące usług świadczonych

⁶ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), Dz.U. L 214 z 9.8.2008. Przegląd problematyki zamieszczono w Vademecum prawa wspólnotowego w dziedzinie pomocy państwa:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_pl.pdf

⁷ Zob. przypis 11 poniżej.

⁸ Obowiązują szczególne warunki, np. dotyczące powierzenia oraz okresu powierzenia. Wstępna pomoc na inwestycje w zakresie niezbędnej infrastruktury może być wyrażona za pomocą średnich obliczanych jako (roczne) rekompensaty za okres obowiązywania aktu powierzenia usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym: zwykle 10 lat, chyba że jest to uzasadnione amortyzacją inwestycji.

w ogólnym interesie gospodarczym dostarczają wskazówek co do uznania rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych za pomoc państwa zgodną ze wspólnym rynkiem.

c. Warunki wytycznych w sprawie pomocy regionalnej⁹

W ramach obowiązujących wytycznych w sprawie pomocy regionalnej¹⁰, infrastruktura transportowa może korzystać z pomocy inwestycyjnej. Oznacza to, że zasadniczo państwa członkowskie mogą przyznawać pomoc na inwestycje w zakresie infrastruktury portów na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁹ Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007—2013, Dz.U. C 54 z 4.3.2006.

¹⁰ Państwa członkowskie mają również możliwość stosowania ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych (GBER) do wsparcia infrastruktury portów bez konieczności powiadamiania, jednak z zastrzeżeniem innych wymogów proceduralnych: złożenie formularza informacji zbiorczych lub przejrzystości, jeśli wydatki kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR, ale nie przekraczają progu pomocy powodującego obowiązek powiadomienia (zob. również punkt 7 ogólnej siatki analitycznej).

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 6 – BADANIA, ROZWÓJ I INNOWACJE

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Lista kontrolna – infrastruktura w zakresie badań, rozwoju i innowacji (RDI)

W odniesieniu do infrastruktury RDI Komisja rozróżnia trzy rodzaje wsparcia publicznego:

- wsparcie przeznaczone na budowę infrastruktury (pomoc inwestycyjna)
- wsparcie dla operatora infrastruktury
- wsparcie dla użytkowników infrastruktury.

Niniejsza siatka analityczna dotyczy jedynie pomocy inwestycyjnej i stanowi uzupełnienie ogólnej siatki analitycznej, która przedstawia szersze wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz infrastruktury.

Zasady ogólne:

1. W praktyce infrastruktura RDI często wykorzystywana jest do działań leżących w kompetencji władz publicznych² (np. edukacja, niezależne badania naukowe). Działalność gospodarcza jest często jedynie wynikiem skutecznego wykorzystania zasobów organizacji badawczych, takich jak urzędnicy badawcze z potencjalnie podwójnym zastosowaniem (innym niż gospodarcze i gospodarczym). Należy pamiętać o tej specyfice infrastruktury RDI w przypadku analizy wsparcia dla jej budowy i eksploatacji w świetle zasad dotyczących pomocy państwa.

Istnienie pomocy państwa wyklucza się w szczególności w następujących przypadkach:

Działalność inna niż gospodarcza prowadzona przez organizacje badawcze

2. Budowa infrastruktury RDI nie będzie uznawana za pomoc państwa, jeżeli infrastruktura jest własnością/obsługiwana jest przez organizację badawczą³ i infrastruktura ta jest stosowana wyłącznie w odniesieniu do działalności innej niż gospodarcza, zgodnie z definicją zawartą w pkt 3.1.1 zasad ramowych dla RDI. W szczególności może to obejmować budowę budynków uniwersyteckich, sal wykładowych, bibliotek, laboratoriów i sprzętu używanego wyłącznie do nauczania i prowadzenia niezależnych badań, tj. działań wchodzących w zakres zadań

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² Zob. pkt 3.11 wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, Dz.U. C 323 z 31.12.2006 r. („zasady ramowe RDI”)

³ W rozumieniu pkt 2.2 d) zasad ramowych dla RDI.

publicznych. Ponadto współpraca w zakresie badań i rozwoju oraz upowszechnianie wyników badań są również uważane za działalność inną niż gospodarcza w okolicznościach określonych w pkt 3.1.1 zasad ramowych dla RDI. Ma to miejsce w przypadku, gdy (i) prace badawcze mają charakter niezależny, tj. nie pozostają pod wpływem interesów gospodarczych poszczególnych przedsiębiorstw, (ii) w wyniku współpracy w zakresie badań i rozwoju tworzona jest wiedza ogólna, która będzie szeroko rozpowszechniana oraz (iii) wszystkie prawa własności intelektualnej, które wynikają z takich działań, są w całości przekazywane na rzecz organizacji badawczej dla przyszłego ich wykorzystywania dla celów innych niż gospodarcze. Również finansowanie ze źródeł publicznych baz danych naukowych lub wszelkiej innej infrastruktury wykorzystywanej do rozpowszechniania wyników badań, która udostępniana jest wszystkim użytkownikom na zasadzie otwartości i równouprawnienia, można uznać za działalność o charakterze innym niż gospodarczy.

Inwestycje zgodne z zasadą testu inwestora prywatnego (TPI)

3. Należy jednak zauważyć, że finansowanie infrastruktury RDI wymaga zazwyczaj znacznych nakładów inwestycyjnych, które w niektórych przypadkach zwracają się dopiero po bardzo długim czasie i dlatego nie są one zwykle realizowane wyłącznie ze względów ekonomicznych. W związku z tym, stwierdzenie czy państwo uczestniczyłoby w tego rodzaju finansowaniu w taki sposób, jak typowy inwestor działający zgodnie z warunkami gospodarki rynkowej może sprawiać trudność.

Nie istnieje konieczność zawiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

Działalność dodatkowa

4. Jak stwierdzono w pkt. 1 powyżej, infrastruktura RDI jest często wykorzystywana przez organizacje badawcze w celu wykonywania działalności innej niż działalność gospodarcza. Jednakże w celu skutecznego wykorzystania zasobów, mogą one wykonywać również pewne dodatkowe rodzaje działalności gospodarczej. Dzieje się tak na przykład w przypadku, gdy zasoby infrastruktury (np. sprzęt i laboratoria) są czasami wynajmowane partnerom przemysłowym lub, jeśli organizacja badawcza użytkuje w części swoją infrastrukturę do wykonywania badań kontraktowych prowadzonych w imieniu przemysłu, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:
 - a. nakłady (takie jak grunty, materiały, istniejące technologie, sprzęt, instrumenty i główne usługi, w tym budownictwo, dostawy energii i wody, jak również usługi wspierające rozwój i zarządzanie projektem), które są niezbędne dla budowy infrastruktury badawczej, realizowane są na podstawie przetargu/zakupu, zgodnie z prawem UE i ustawodawstwem krajowym, z poszanowaniem zasad otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego postępowania przetargowego;

- b. wszystkie prawa własności intelektualnej powstałe w ramach fazy wdrażania/budowy infrastruktury badawczej finansowanej ze środków publicznych należą w całości do organizacji badawczej;
- c. organizacja badawcza gwarantuje otwarty i równoprawny dostęp do infrastruktury;
- d. organizacja badawcza pobiera opłaty na podstawie cen rynkowych⁴ od użytkowników (obejmujące koszty amortyzacji na zasadzie pro-rata);
- e. działalność gospodarcza wynikająca z użycia infrastruktury badawczo-rozwojowej ma w dalszym ciągu charakter pomocniczy, tzn. jest bezpośrednio związana i niezbędna do funkcjonowania infrastruktury badawczej lub nieodłącznie powiązana z główną działalnością niezależnych badań publicznych. Ogólnie rzecz ujmując, działalność pomocnicza wymaga tych samych nakładów jak podstawowa działalność inna niż gospodarcza, np. materiały, sprzęt, praca, środki trwałe. Zakres pomocniczej działalności gospodarczej organizacji badawczej musi pozostać ograniczony, m.in. zasoby infrastruktury badawczej wykorzystywane do działalności gospodarczej nie powinny stanowić znaczącej części efektywnie wykorzystywanej zdolności całkowitej;
- f. organizacja badawcza prowadzi odrębną księgowość w celu uniknięcia subsydiowania krzyżowego działalności gospodarczej;
- g. wszystkie zyski z działalności gospodarczej są ponownie inwestowane w ramach działalności innej niż gospodarcza (zyski uzyskane w wyniku użytkowania infrastruktury finansowanej ze środków publicznych nie mogą być wykorzystywane do rozszerzenia działalności gospodarczej, która musi nadal mieć charakter pomocniczy);
- h. urządzenia i obiekty używane wyłącznie do działalności gospodarczej nie są wydatkami kwalifikowalnymi.

Ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych, UOIG, istniejące programy pomocy

- 5. Zob. punkt 7 ogólnej siatki analitycznej.

Konieczność zawiadomienia w celu uzyskania zatwierdzenia pomocy państwa:

- 6. Jeżeli środek stanowi pomoc państwa oraz nie spełnia warunków przywołanych w pkt 7 ogólnej siatki analitycznej, wymagane jest zatwierdzenie pomocy państwa, po powiadomieniu Komisji. Zwykle pomoc państwa w zakresie infrastruktury RDI może zostać uznana za zgodną na podstawie zasad ramowych dla RDI, a w szczególności:

a. infrastruktura RDI jako część klastrów (infrastruktura klastrowa)

Jeżeli infrastruktura stanowi część klastra innowacyjnego, zgodność pomocy państwa na jego budowę może być oceniana zgodnie z przepisami pkt 5.8 - „Pomoc dla klastrów innowacyjnych” - zasad ramowych dla RDI.

⁴ Cena rynkowa definiowana jest jako cena pobierana od użytkownika za dostęp do podobnych obiektów badawczych (benchmark rynkowy). W przypadku gdy nie istnieje żaden benchmark, cena musi wystarczyć na pokrycie całkowitych kosztów pro-rata i zawierać rozsądną marżę.

b. infrastruktura RDI w ramach projektu badawczo-rozwojowego

Jeżeli infrastruktura stanowi część projektu badawczo-rozwojowego i nie może podlegać wyłączeniu grupowemu na mocy art. 31 rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, zgodność pomocy państwa ze wspólnym rynkiem w odniesieniu do jej budowy można oceniać na podstawie przepisów pkt 5.1 zasad ramowych dla RDI.

SIATKA ANALITYCZNA DOTYCZĄCA INFRASTRUKTURY NR 7 – USŁUGI WODNE

Zastrzeżenie dotyczące odpowiedzialności: Niniejsze dokumenty analityczne mają przede wszystkim zastosowanie do projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Ich treść odzwierciedla obecne zasady i praktykę decyzyjną i nie przesądza o możliwym dalszym rozwoju praktyki stosowania prawa i stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. W każdym przypadku służby DG COMP są do Państwa dyspozycji, aby udzielić dalszych wskazówek co do konieczności formalnej procedury zgłoszenia, również w ramach procedury wstępnego zgłoszenia¹.

Zasady ogólne

1. Infrastruktura bezpośrednio niezbędna dla dostawców usług wodnych może być uznawana za niedającą się wyodrębnić od usług świadczonych na rynku niższego szczebla: na przykład modernizacja i rozbudowa sieci rurociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków połączonych z gospodarstwami domowymi i przedsiębiorstwami w całości zaliczają się do świadczenia usług o charakterze gospodarczym na rzecz użytkowników końcowych. Świadczenie usług wodnych (np. woda pitna/ścieki) w zamian za określoną opłatę stanowi działalność gospodarczą i w konsekwencji finansowanie infrastruktury, która jest niezbędna do dostarczania usług na rynku może stanowić pomoc państwa.
2. **Istnienie pomocy państwa**
3. W przypadku usług wodnych następujące podstawy wykluczenia pomocy państwa wydają się szczególnie istotne:
 - a. **Brak potencjalnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową – Czy rynek jest zamknięty dla konkurencji (np. wyłączne prawa), a beneficjent nie może aktywnie działać na innych rynkach geograficznych lub rynkach usług/produktów?**

W każdym przypadku, gdy istnieje rynek otwarty na konkurencję na podstawie przepisów prawa unijnego, ustawodawstwa krajowego lub de facto przez zmiany na rynku, finansowanie publiczne może wpływać na konkurencję. W związku z tym istnieje duże prawdopodobieństwo, że zasady dotyczące pomocy państwa znajdą zastosowanie.

Pomoc państwa jest wykluczona, jeśli realizacja projektu odbywa się na rynkach zamkniętych dla konkurencji². Ocena uzależniona jest od krajowych/regionalnych/lokalnych zasad dotyczących danego państwa członkowskiego. Brak potencjalnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową może wystąpić w przypadku, jeśli beneficjent posiada wyłączne prawo na lokalnym rynku wody, nie działa i nie może działać na innych rynkach usług (np. odpadów, energii) lub

¹ Zawiadomienie Komisji w sprawie Kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, Dz. U. C 136 z 16.6.2009, s. 13-20

² W sprawie N 588/2006 NL- środek pomocowy vitaal Gelderland (decyzja z dnia 4.4.2007 r.) Komisja uznała, że środki pomocowe przynoszące korzyści tylko przedsiębiorstwom dostarczającym wodę pitną (będącym własnością władz lokalnych) na rynku holenderskim, który nie jest otwarty dla konkurencji, nie mogą wpływać na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi. Jednak środki dostępne dla innych beneficjentów lub dotyczące wód przemysłowych, które stanowiły rynek otwarty na konkurencję, uznane zostały za posiadające taki potencjał.

obszarach geograficznych otwartych na konkurencję³. Jeżeli odbiorca prowadzi działalność na innych rynkach, finansowanie infrastruktury, która wchodzi w zakres zastrzeżonego obszaru może stanowić pomoc państwa. Prowadzenie oddzielnej księgowości może umożliwić weryfikację ewentualnego subsydiowania krzyżowego pomiędzy poszczególnymi rynkami.

b. Brak działalności gospodarczej: Czy planowana infrastruktura i działalność beneficjenta występują poza jakimkolwiek rynkiem świadczenia usług, np. powyżej rynków, na których usługi wodne świadczone są za opłatą?

Finansowanie infrastruktury będącej własnością i zarządzanej przez beneficjentów, którzy nie są aktywni na żadnym rynku nie stanowi pomocy państwa, ponieważ beneficjenci nie są przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność gospodarczą. Może to dotyczyć infrastruktury, która jest odległa od rynku, na którym świadczone są usługi wodne, co obejmuje baseny hydrologiczne obsługujące różne obszary lokalne. Obecna praktyka decyzyjna wykazuje, że taka infrastruktura, jako część kompetencji władz publicznych (np. zakłady odsalania wody, zapobieganie ryzyku powodzi) należy zazwyczaj do ogólnej infrastruktury o charakterze innym niż gospodarczy, leżącej w kompetencji władz publicznych państwa członkowskiego. Finansowanie tego rodzaju infrastruktury może nie podlegać przepisom o pomocy państwa, ponieważ podmioty zarządzające infrastrukturą nie kwalifikują się jako przedsiębiorstwa i użytkowanie infrastruktury nie stanowi działalności gospodarczej.

c. Brak korzyści gospodarczej – UOIG – czy zarządzanie infrastrukturą powierzone jest usługodawcy jako UOIG?

Jeżeli taka sytuacja ma miejsce i rekompensata ograniczona jest do kosztów netto świadczenia usługi publicznej oraz rozsądnego zysku i usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym została powierzona w drodze procedury zamówień publicznych lub rekompensata nie przekracza wynagrodzenia, które wymagane byłoby przez przeciętne przedsiębiorstwo prawidłowo zarządzane, to usługodawcy nie przyznano pomocy państwa.

d. Brak korzyści gospodarczej – Test prywatnego inwestora: W przypadku, gdy beneficjent prowadzi działalność gospodarczą i istnieje rynek otwarty na konkurencję, czy inwestycja jest opłacalna na warunkach rynkowych?

Jeżeli inwestor prywatny również dostarczyłby koniecznych środków finansowych na rzecz projektu na tych samych warunkach i zasadach, to pomoc państwa nie występuje w ramach danego projektu. Należy to wykazać poprzez 1) zaistnienie znacznej współinwestycji podmiotów gospodarczych z władzami publicznymi lub 2) solidny plan operacyjny (zatwierdzony przez ekspertów zewnętrznych), wykazujący, że inwestycje dostarczą odpowiednią stopę zwrotu dla inwestorów – zgodną z przewidywaną stopą zwrotu dla prywatnych podmiotów gospodarczych przy podobnych projektach.

³ W sprawie N 443/2003, BE- obieg „szarej wody” (decyzja z 2.6.2004 r.) Komisja przeanalizowała pomoc inwestycyjną dla międzygminnych oczyszczalni ścieków i sieci dystrybucji mających na celu zapewnienie „szarej wody”(czyli oczyszczonych ścieków). Nawet jeżeli rynki lokalne nie podlegały konkurencji, organy, o których mowa, można było uznać za „przedsiębiorstwa” które mogły, przynajmniej teoretycznie, prowadzić działalność w innych państwach członkowskich. Zaplanowane dotacje uznano za (zgodną z przepisami) pomoc państwa.

Zwolnienie z obowiązku zgłoszenia, lecz zastosowanie mogą mieć inne wymogi

W dwóch innych przypadkach ewentualna pomoc państwa może być automatycznie traktowana jako zgodna z zasadami UE i zwolniona z obowiązku powiadomienia:

- a. ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych (GBER) ma zastosowanie do pomocy na inwestycje w zakresie infrastruktury wodnej umożliwiające ochronę środowiska w przypadku braku lub w przypadku przekroczenia norm UE⁴. W tym przypadku intensywność pomocy wynosi 35% wartości kosztów kwalifikowalnych oraz inne dodatkowe wymogi znajdują zastosowanie.
- b. świadczenie „powszechnych” usług wodnych, zarówno dla gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorstw może zostać powierzone jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym. Jeżeli wysokość rekompensaty za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym nie przekracza 15 mln EUR rocznie (średnia w całym okresie obowiązywania aktu powierzenia⁵) to jest ona objęta nową decyzją Komisji w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, w przypadku gdy spełnione są wszystkie pozostałe wymogi.

⁴ GBER, art. 18, z dopuszczalną intensywnością pomocy do wysokości 35% kosztów kwalifikowalnych. Wymagania UE w odniesieniu do państw członkowskich w zakresie gospodarki wodnej nie odnoszących się do indywidualnych przedsiębiorstw nie uważa się za standardy UE.

⁵ Wstępna pomoc na inwestycje w zakresie niezbędnej infrastruktury może być wyrażona za pomocą średnich obliczanych jako (roczne) rekompensaty za okres obowiązywania aktu powierzenia jako rekompensaty za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym: zwykle przez 10 lat, chyba że jest to uzasadnione amortyzacją inwestycji (infrastruktura wodna może być amortyzowana przez okres dłuższy niż 10 lat).